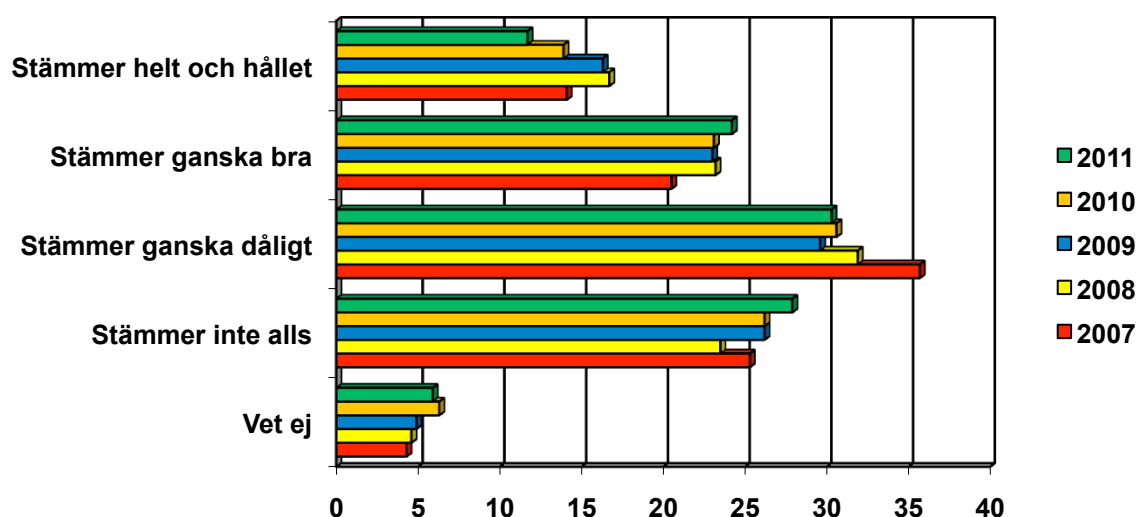

OPINION -11

Januari
2012

En sammanfattning av resultaten i Sidas SCB-undersökning av svenska folkets kunskap om och intresse för utveckling och bistånd

Magnus Liljeström

Opinion -11

KUNSKAP, INTRESSE, VILJA?

Bakgrund

Sida har sedan 1974 låtit SCB genomföra attitydundersökningar kring utvecklings- och biståndsfrågor. Den senaste mätningen genomfördes under perioden september till november 2011. Undersökningen innehåller en rad nya frågor, som speglar det nya uppdrag Sida har när det gäller att främja kunskapen kring utvecklingssamarbete (i rapporten och i några av frågorna används termen "bistånd" som en synonym till utvecklingssamarbete) och situationen i de länder och områden där Sverige bidrar. En av de frågor som ställdes redan 1974 finns fortfarande kvar i undersökningen, nämligen den som handlar om inställningen till biståndsanslagets storlek.

Undersökningen gjordes som en postenkät till ett riksrepresentativt urval om 2000 personer. Vid bearbetningen har SCB gjort en kalibrering för att motverka att skevheter i bortfallet ger systematiska fel i materialet.

Svarsfrekvensen blev i år 50 procent. Detta är en avsevärt högre svarsfrekvens än i fjolårets mätning, då endast 44 procent av urvalet svarade på enkäten. Skillnaderna i svarsfrekvens medför betydande svårigheter att tolka förändringar jämfört med tidigare mätningar.

Om rapporten

I denna rapport görs jämförelser mellan olika grupper av svarande baserade på kön, ålder och inkomst. Jämförelser görs också med tidigare undersökningar.

I rapporten har frågorna delats in i följande kategorier:

- Kunskap om:
 - Situationen och utvecklingen i de delar av världen som är mottagare av svenskt utvecklingssamarbete.
 - Det svenska utvecklingssamarbetets inriktning.
 - Drivkrafterna bakom utveckling
- Stödet för utvecklingssamarbetet.
- Förtroendet för utvecklingssamarbetet.
- Tilltron till utvecklingssamarbetets möjligheter att bidra till utveckling.
- Intresse och engagemang för utvecklingsfrågor

Resultaten för varje fråga redovisas i ett diagram och med en text med kommentarer till eventuella förändringar och skillnader mellan olika grupper. Skalan avser i samtliga fall procent av de som svarat på frågan.

I rapporten används begreppen "svenskarna" och "svenska folket" som beteckning på dem som de svarande representerar. Definitionen är densamma som SCB använder i sitt urval, det vill säga personer folkbokförda i Sverige.

1. KUNSKAP

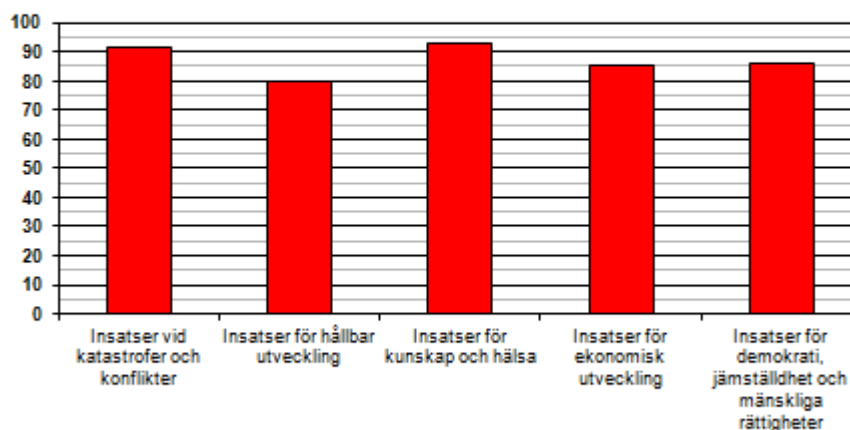
1.1 Frågor om bistånd

Kännedomen om olika typer av biståndsinsatser, utifrån de breda kategorier som Sida använder sig av, jämförs i denna fråga.

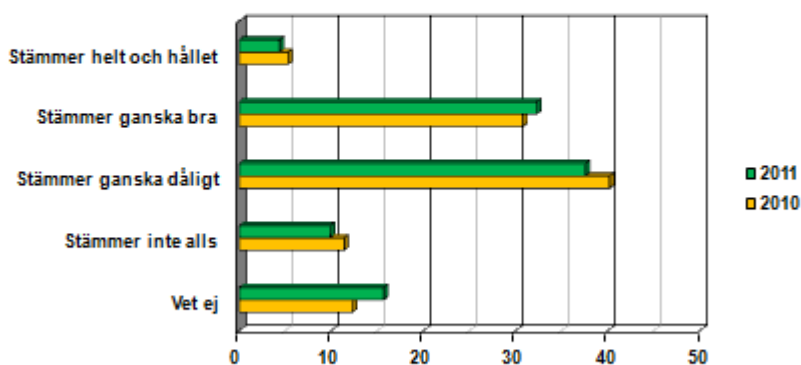
Som diagrammet visar har en stor majoritet hört talas om de olika typerna av insatser, samtidigt som

det finns tydliga skillnader. Insatser inom sociala sektorer som hälsa och utbildning är mest kända, tätt följda av insatser vid katastrofer och konflikter. I botten, men med nästan 80 procents kännedom, finns insatser för hållbar utveckling. Skillnaderna mellan könen är små, det är bara på frågan om insatser vid katastrofer och konflikter som det finns en signifikant skillnad, där kvinnorna anger en högre kännedom. Skillnaden mellan olika åldersgrupper är tydlig så tillvida att de under 35 år anger en klart lägre kännedom än övriga. Frågan har följande formulering: "Målet för det svenska biståndet är att fattiga människor ska få förutsättningar att förbättra sina levnadsvillkor. Har du hört talas om att följande insatser görs? (Se bilaga 1 för den exakta formuleringen av svarsalternativen.)"

Kännedom om olika typer av biståndsinsatser

Jag tycker att jag har en ganska god bild av hur Sverige arbetar med bistånd och utveckling i fattiga länder

Svenskarna verkar dock inte själva tycka att de vet så mycket om bistånd. Ungefär hälften, 48 procent, tycker inte att de har "en ganska god bild av hur Sverige arbetar med bistånd och utveckling i fattiga länder". 35 procent instämmer i påståendet, men det är bara 4 procent instämmer "helt och hållet".

16 procent svarar "vet ej". Skillnaderna mellan olika grupper är markanta. Det finns bland annat ett tydligt samband mellan ålder och hur god bild man anser sig ha av svenskt bistånd; 49 procent i den äldsta gruppen (65-74 år) ser sig som ganska välinformerade. 8 procent i den gruppen väljer alternativet "stämmer helt och hållet". I den yngsta gruppen (18-24 år) är det bara 1 procent som väljer det svarsalternativet. Män anser sig mer välinformerade än kvinnor, 42 procent av männen instämmer helt eller delvis, vilket ska jämföras med 31 procent av kvinnorna.

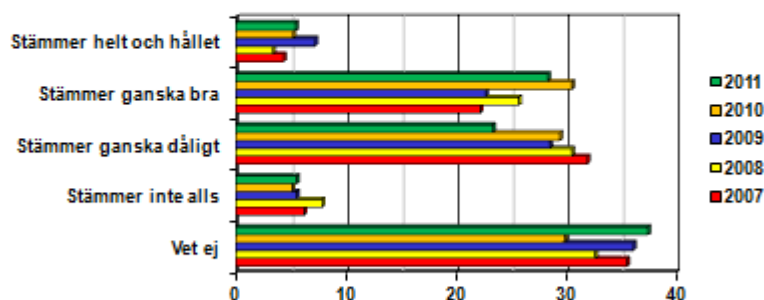
Observera att svaren inte säger någonting om vad de tillfrågade faktiskt vet om svenskt bistånd, utan bara om hur de själva bedömer sin kunskap.

Analys

Svaren visar att svenskarna har en god bild av de huvudsakliga områden som det svenska utvecklingssamarbetet är inriktat på. Men det är bara en dryg tredjedel som anser sig ha en god bild av verksamheten. I bägge fallen finns markanta åldersskillnader, där de yngre har lägre kännedom och mer sällan än god bild av biståndet än vad äldre har.

1.2 Frågor om utvecklingen i världen

Levnadsvillkoren i de fattiga länderna har förbättrats avsevärt under de senaste trettio åren

Att utvecklingen i världen har varit snabb har länge varit ganska okänt. Denna fråga om levnadsvillkoren i "fattiga länder" har ställts sedan 90-talet och under lång tid var det betydligt fler som tog avstånd från påståendet än som instämde. Det finns dock en långsiktig trend mot att allt fler känner till att det har skett betydande framsteg:

År 2004 var det 19 procent som instämde helt eller delvis. I år är motsvarande siffra 34 procent, medan 29 procent tar avstånd. Men det är fortfarande bara 6 procent som instämmer helt. Och andelen som svarar "vet ej" är mycket stor – 37 procent – det vill säga större än andelen som instämmer.

Andelen "vet ej" svar varierar också starkt mellan olika grupper, vilket försvårar jämförelser. Det finns dock en tydlig skillnad kopplad till bostadsort, där de som bor i storstäder i mycket högre grad än övriga instämmer helt.

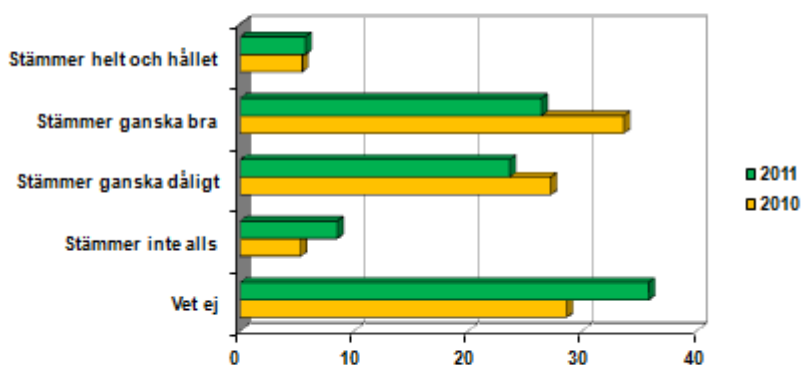
Sedan 2010 ställs också en fråga om hur barnadödligheten har utvecklats i "fattiga länder". Detta är ett av de så kallade Millenniemålen och stora framsteg gjorts. 1990 var antalet barn som dog före fem års ålder 50 procent högre än idag. Detta är dock inte välkänt bland svenska folket.

32 procent instämmer i påståendet att barnadödligheten har minskat kraftigt. Det är lika många som de som tar avstånd från påståendet. Samtidigt är osäkerheten stor, hela 36 procent svarar "vet ej".

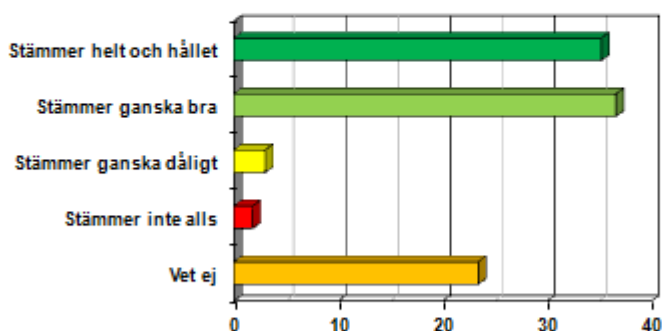
Jämfört med i fjol märks en kraftig ökning av andelen som svarar vet ej, vilket gör jämförelser i övrigt osäkra.

Skillnaderna mellan olika grupper är inte statistiskt säkerställda, med ett undantag: Män instämmer klart oftare än kvinnor.

Jag tror att barnadödligheten i fattiga länder har minskat kraftigt de senaste tio åren

Antalet barn som föds i världen ökar för varje år

Ännu svårare blir det när frågan handlar om befolkningsutvecklingen i världen. Antalet människor fortsätter att öka, men antalet barn som föds i världen ökar inte längre. Detta är dock i stort sett okänt för svenska folket, vilket visas tydligt av svaren på nästa fråga:

En överväldigande majoritet, 72 procent instämmer i påståendet att antalet födda i världen ökar för varje år. 23 procent svarar "vet ej" och endast 5 procent tar helt eller delvis avstånd.

Skillnaderna mellan olika grupper ligger inom felmarginalen när det gäller de korrekta svaren. Däremot finns skillnaden att män oftare instämmer helt och att kvinnor oftare svarar "vet ej". Samma ska gälla inkomstgrupperna, där de med högst inkomst oftare instämmer helt och de med lägst inkomst oftare svarar "vet ej"

Undersökningen innehåller också fyra frågor som är inriktade på specifika mått på levnadsförhållanden i specifika länder. Den första handlar om den förväntade medellivslängden i Vietnam.

Det är en majoritet av de svarande som tror att medellivslängden i Vietnam är ungefär 55 år eller lägre. Endast 6,5 procent svarar att medellivslängden är ungefär 75 år, vilket är det korrekta svaret.

Den snabba utveckling som har skett i Vietnam och många andra länder är alltså tämligen okänd och det är en gammal bild som lever kvar. I snitt har de svarande missat 30 års utveckling¹:

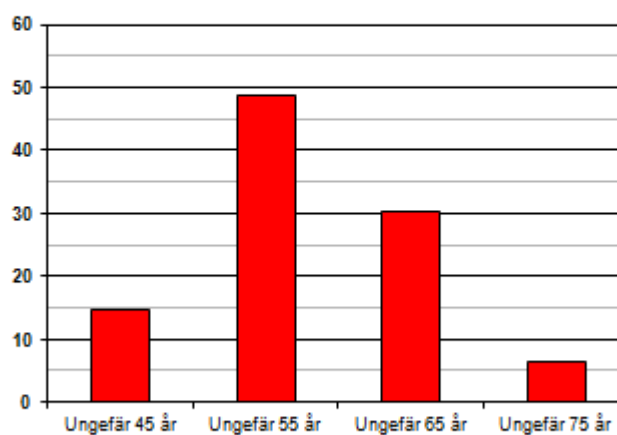
- 1989 var medellivslängden ungefär 65 år.
- 1980 var medellivslängden ungefär 55 år.
- 1962 var medellivslängden ungefär 45 år.

Det är de äldsta svarande som har den mest negativa bilden. Det finns också tydliga skillnader mellan olika typer av bostadsorter, där de som bor i storstäder i större utsträckning än andra väljer de två högsta svarsalternativen.

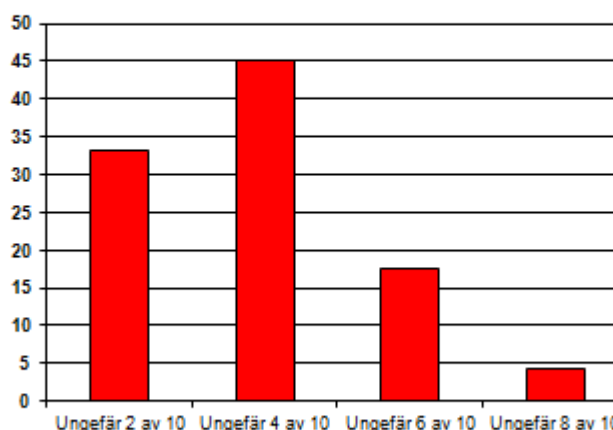
Det är en stor majoritet av de svarande som tror att läskunnigheten bland unga i Tanzania är mindre än 50 procent. Endast 4,2 procent svarar att ungefär 8 av ungdomar kan läsa och skriva, vilket är det korrekta svaret.

Faktum är att endast två länder i världen (Tchad och Burkina Faso) har en läs- och skrivkunnighet bland ungdomar som ligger under 50 procent.²

Vad vet vi om världen? Hur hög är medellivslängden i Vietnam?

Vad vet vi om världen? Hur stor är läskunnigheten bland ungdomar (15-24 år) i Tanzania?

¹ www.gapminder.org

² www.gapminder.org

Det är de yngsta svarande som har den mest negativa bilden. Det finns också tydliga skillnader mellan olika typer av bostadsorter, där de som bor i storstäder i större utsträckning än andra väljer de två högsta svarsalternativen.

Den tredje frågan handlar om barnafödande. Detta är ett område där det har skett stora förändringar de senaste decennierna, förändringar som inte är välkända.

Det är en stor majoritet av de svarande som tror att barnafödandet i Bangladesh ligger över 4,5 barn per kvinna. Endast 5,3 procent svarar att det föds ungefär 2,5 barn per kvinna, vilket är det mest korrekta svaret. (Siffran var 2,3 för år 2010)

Den snabba utveckling som har skett i Bangladesh och många andra länder är alltså tämligen okänd. Just när det gäller Bangladesh har utvecklingen varit mycket snabb³:

- 1985 föddes ungefär 5,5 barn per kvinna.
- 1990 föddes ungefär 4,5 barn per kvinna.
- 1997 föddes ungefär 3,5 barn per kvinna.

Kvinnor väljer oftare än män de två högsta svarsalternativen. Däremot märks ingen tydlig skillnad mellan olika åldersgrupper.

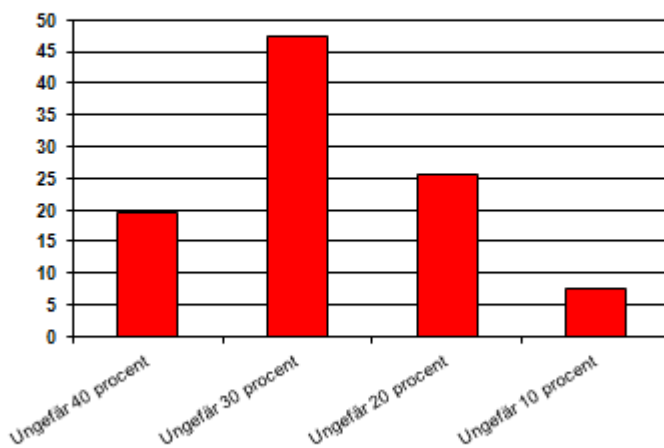
På den tidigare frågan om barnadödlighet var det tydligt att den positiva utveckling som har skett inte är allmänt känd. När det handlar om ett konkret land blir det tydligt hur skev bilden är.

Det är en stor majoritet av de svarande som tror att minst 30 procent av barnen i Kenya död före 5 års ålder. Endast 7,5 procent svarar att det är ungefär 10 procent av de Kenyanska barnen som dör, vilket är det mest korrekta svaret. (Siffran var 8,9 procent för år 2010)

Faktum är att inget land i världen idag har en barnadödlighet på över 20 procent. Högst ligger Mali och Sierra Leone på 18,5 procent. Redan 1967 lämnade det sista landet 40-procentsnivån och 1992 låg samtliga länder under 30-procents barnadödlighet⁴.

Det finns inga signifikanta skillnader mellan olika grupper, med undantag för att de äldsta i högre utsträckning än de yngre väljer de två lägsta svarsalternativen.

Vad vet vi om världen?
Hur stor är barnadödligheten i Kenya?
(Andel barn som dör före 5 års ålder)

³ ib.

⁴ www.gapminder.org

Analys

Redan på 90-talet visade ett antal kvalitativa och kvantitativa undersökningar som Sida lät göra att svenskarnas bild av "u-länder" var en bild av djupt elände, där det inte syntes några förbättringar. Sedan dess har det skett en viss förändring av bilden, vilket visas av svaren på frågan om hur levnadsvillkoren i fattiga länder har förändrats. När frågan handlar om "fattiga länder" eller u-länder" finns alltid en risk att de svarande ser de allra mest utsatt länderna för sina ögon. Men de nya frågorna med konkreta exempel från länder som under många år varit mottagare av svenskt bistånd visar att eländesbilden består.

Frågan om läskunnighet visar tydligt på detta: tre fjärdedelar väljer svarsalternativ med sämre siffror än vad något land i världen i dag uppvisar.

1.3 Frågor om utvecklingens drivkrafter

Vad är det då som får utvecklingen att gå framåt? Vilken bild har svenskarna av utvecklingens drivkrafter?

SCB-undersökningen innehåller en fråga som speglar detta.

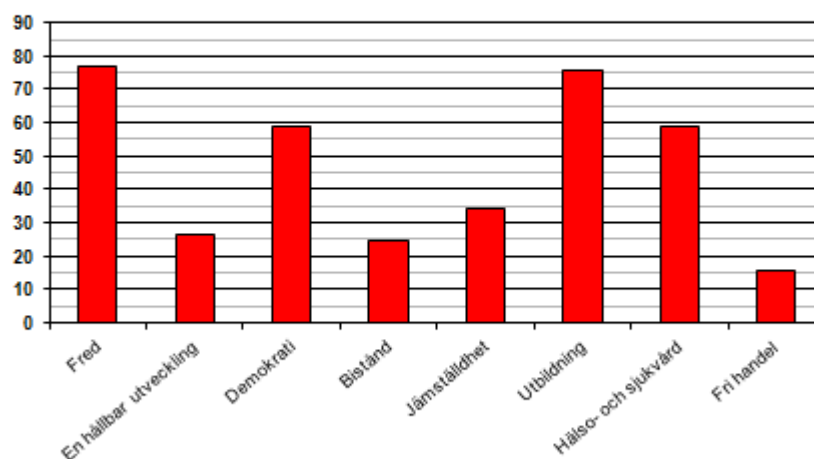
De svarande har fått välja mellan olika alternativ⁵ och markera högst fyra viktiga faktorer som kan bidra till

minskad fattigdom i världen. De allra flesta har också valt att ange fyra svarsalternativ – i snitt har man satt 3,8 kryss och skillnaderna mellan olika grupper är ganska små.

Som framgår av diagrammet ligger "fred" och "utbildning" i topp med kryss från över 75 procent av de svarande. Men också "demokrati" och "hälso- och sjukvård" bedöms som mycket viktigt och de svarsalternativen får kryss från närmare 60 procent av de svarande.

Det finns några tydliga skillnader mellan män och kvinnor. Män väger över när det gäller fred och fri handel, medan kvinnorna i högre utsträckning än män väljer bistånd, jämställdhet, utbildning samt hälso- och sjukvård.

Vad är viktigt för att fattigdomen i världen ska minska?

⁵ I bilaga 1 finns hela frågeformuläret med de fullständiga beskrivningarna av svarsalternativen.

De svarande har även haft möjlighet att ange egna alternativ, vilket 5 procent av de svarande har utnyttjat. Här finns några teman, exempelvis barnbegränsning, det ekonomiska systemet och formerna för bistånd som får en handfull svar vardera.

Analys

Bilden liknar den som kommit fram i tidigare undersökningar. Den stämmer också hyggligt väl överens med vad som brukar betonas av utvecklingsforskare, även om vikten av fri handel nog värderas högre av forskare än av den svenska allmänheten. Generellt brukar dock de svarande ge hög vikt åt faktorer som är påtagliga för den enskilda människan, medan "systemfaktorer" ofta rankas lägre.

Alternativen är av mycket olika karaktär. Exempelvis kan ju alternativet "bistånd" vara inriktat på att stärka alla de övriga faktorerna.

2. STÖDET FÖR UTVECKLINGSSAMARBETET

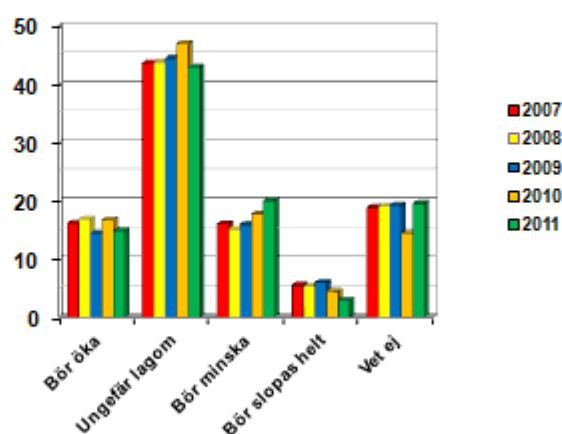
Den första undersökningen av svenska folkets "biståndsvilja" gjordes redan 1956 och fokus har främst legat på hur mycket Sverige ska ge i bistånd. Sedan 90-talet har dock Sida ställt frågor som mer fokuserar på hur viktigt de svarande tycker att det är med bistånd.

Diagrammet till höger baseras på frågan "Hur ser du på biståndsanslagets storlek?"

Det är 58 procent som kan beskrivas som positiva till dagens biståndsnivå eller vill att den ska öka, medan 23 procent är negativa och vill se ett minskat eller slopat bistånd. Övriga 19 procent svarar "vet ej".

- Förändringarna jämfört med föregående mätning är relativt stor, men svårtanalyserad. I fjol var bortfallet det högsta som uppvisats sedan 1976, svarsfrekvensen blev bara 44 procent. I år är det 50 procent som har svarat, vilket är samma nivå som 2009. Samtidigt har andelen som svarar "vet ej" ökat med fem procentenheter. Tar man hänsyn till felmarginalen går det inte att dra några säkra slutsatser om hur svenskarnas inställning till biståndet har förändrats. Det finns heller ingen egentlig trend.

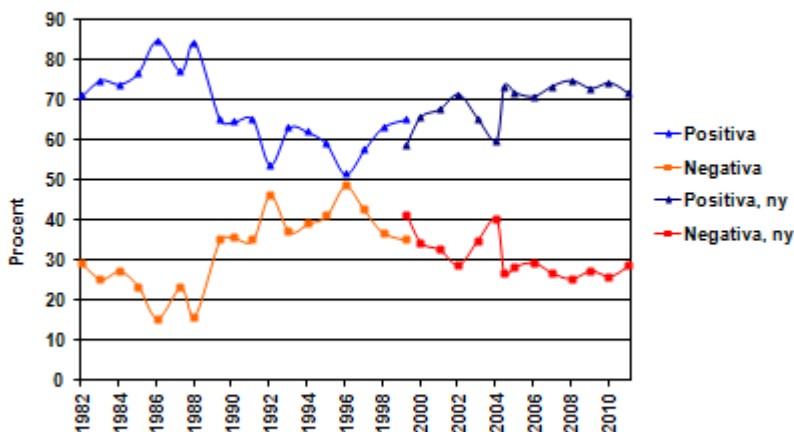
Inställning till biståndsanslaget
Förändring 2007-2011

- Totalt sett tyder dock svarsbilden på något negativare inställning till biståndsanslagets storlek, vilket främst kommer till uttryck genom att andelen som anser att biståndet ”bör minska” är den högsta sedan år 2006.
- Samtidigt är andelen som tycker att biståndet ”bör slopas helt” rekordlåg – 2,9 procent.
- Undersökningen har genomförts under perioden september – november 2011, en period som i mångt och mycket har präglats av den internationella finansiella krisen. Tidigare har det kunnat påvisas samband mellan hur svenskarna ser på de ekonomiska utsikterna och hur de förhåller sig till frågan om biståndsanslagets storlek. Det är sannolikt att det också denna gång finns ett samband.
- Kvinnorna är klart mer positiva än männen, även om jämförelsen kompliceras något av att kvinnorna i högre utsträckning svarar ”vet ej”.
- När man bryter ner svaren på åldersgrupper blir felmarginerna stora. Det är dock tydligt att de äldsta (65-74 år) är mindre positiva än vad övriga är.
- Bostadsort spelar också in; storstadsbor är mer positiva än de som bor på mindre orter eller på landsbygden.

Inställningen till biståndsanslaget 1982-2011

(justerat för vet ej och ej svar)

I detta diagram har de som svarar ”bör öka” eller ”ungefär lagom” lagts samman i en grupp – ”positiva” medan de som svarar ”bör minska” eller ”slopas helt” har kategoriserats som ”negativa”.

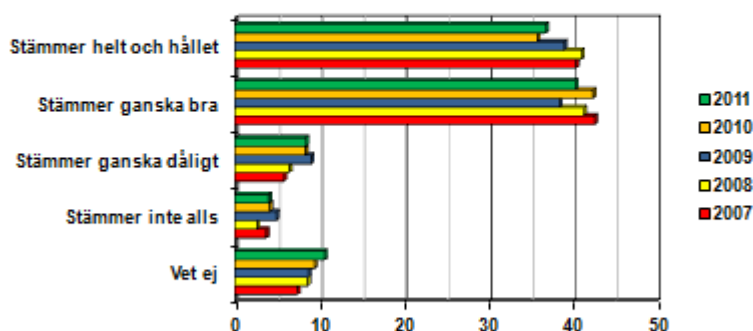
När man på detta sätt rensar för ”vet ej” visar det sig att årets resultat visserligen innebär en viss nedgång

jämfört med i fjol, men att resultatet ligger på i stort sett samma nivå som de senaste sju åren. Uppgången 2005 kom efter den uppmärksammade flodvågskatastrofen i Asien och sammanföll med ett kraftigt ökat givande till det frivilliga biståndet. Förändringarna sedan dess ligger inom felmarginalen.

SCB bytte insamlingsmetod 1999. I början av år 2000 gjordes en överbryggande mätning. Därför presenteras två serier för positiva respektive negativa.

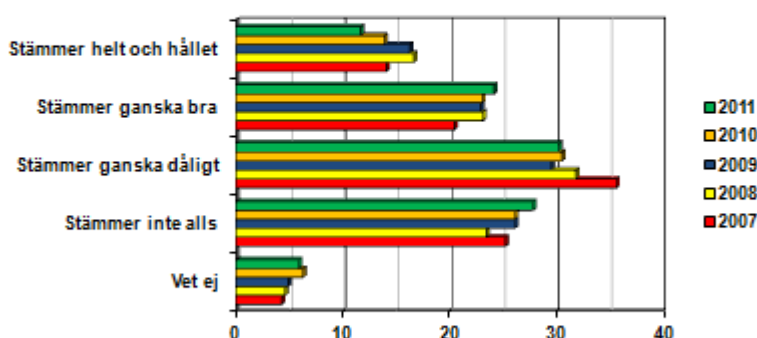
Jag tycker att det är viktigt att Sverige bidrar till utveckling i de fattiga länderna

Om man ställer en fråga som inte är kopplad till biståndets storlek märks en mycket stark övervikt för dem som tycker att det är viktigt att Sverige bidrar till utveckling i de fattiga länderna. 77 procent instämmer helt eller delvis i påståendet medan 12 procent tar avstånd och 11 procent svarar "vet ej". Förändringarna över tid är små och jämfört med i fjol ligger resultatet inom felmarginalen.

Kvinnor är mer positiva än män på denna fråga. 82 procent av kvinnorna instämmer, att jämföra med 73 procent av männen. Storstadsbor är också mer positiva än övriga.

Sverige har nog med egna problem som borde lösas först, sedan kan vi börja tänka på andra länder.

Hur frågan formuleras har dock stor betydelse för svarsbilden. Det är betydligt fler som instämmer i det negativa påståendet till vänster än som tar avstånd på den tidigare frågan.

Men även denna fråga visar på ett starkt stöd för biståndet. Andelen som tar avstånd från påståendet är klart större än

andelen som instämmer – 58 procent jämfört med 36 procent. Skillnaderna jämfört med i fjol ligger inom felmarginalen.

Kvinnor tar avstånd i klart högre grad än män. Storstadsboende och medelålders är också mindre benägna att instämma än övriga. Den största skillnaden märks dock mellan olika inkomstgrupper, där de med högst hushållsinkomst tar avstånd i mycket högre utsträckning än övriga. 77 procent i gruppen med hushållsinkomst över 50000 kronor tar avstånd helt eller delvis. I de två grupperna med lägst inkomst är motsvarande siffror 38 respektive 35 procent.

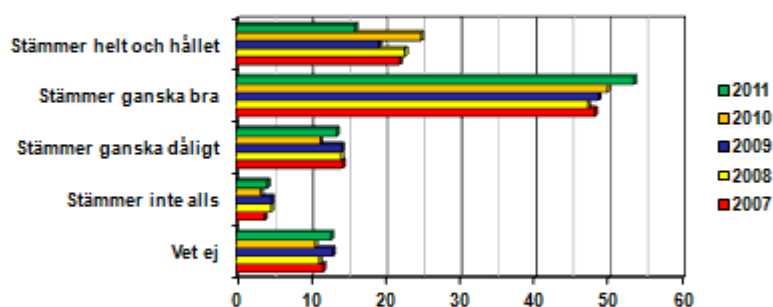
Analys

”Biståndsviljan” sådan den har mätts sedan mer än 50 år, är hög och stabil. Även när biståndet sätts i relation till behov på närmare håll är det en klar majoritet som uttrycker biståndsvilja. Skillnaderna mellan olika inkomstgrupper på frågan om ”Sverige har nog med egna problem ...” visar dock på att viljan påverkas av ekonomiska förhållanden. De tidigare exemplen på att biståndsviljan har minskat i tider av ekonomisk pessimism kan komma att upprepas om den internationella finansiella oron på allvar smittar av sig på den svenska ekonomin.

3. FÖRTROENDET FÖR UTVECKLINGSSAMARBETET

Endast 18 procent av de svarande tar avstånd från påståendet att svenskt bistånd bidrar till en bättre värld. 13 procent är tveksamma och svarar ”vet ej”, medan 70 procent instämmer i påståendet. Det är ungefär samma nivå som vid tidigare mätningar, med undantag för 2010. Då var dock bortfallet ovanligt stort, vilket gör felmarginalerna extra stora.

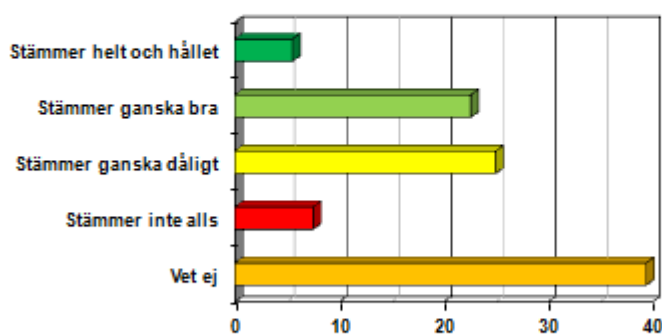
Svenskt bistånd bidrar till en bättre värld

Det finns tydliga könsskillnader i det att 22 procent av männen tar avstånd att jämföra med 14 procent av kvinnorna.

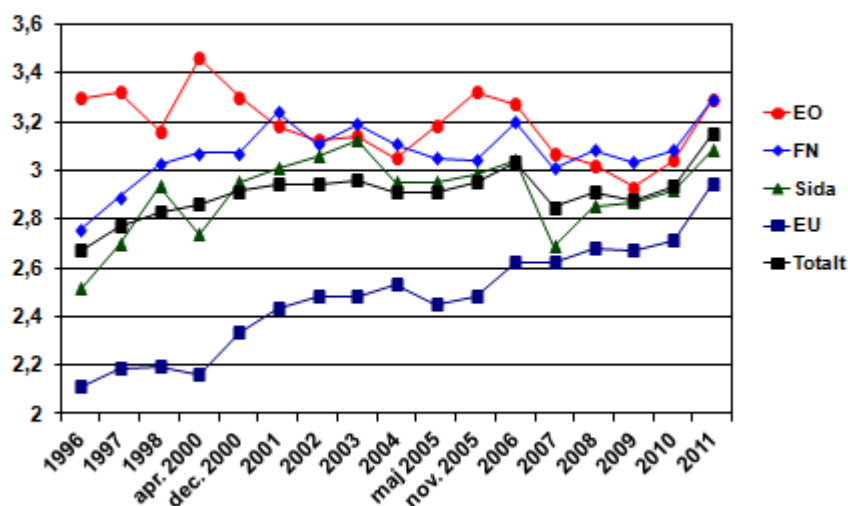
Förtroendet för biståndet mäts också med ett negativt påstående. Det är en mycket stor andel, nästan 40 procent, som inte har någon uppfattning om vilka insikter de ansvariga för det svenska biståndet har. Bland dem som svarar är det dock en liten övervikt för dem som uttrycker förtroende. Kvinnor

De ansvariga för det svenska biståndet saknar en genuin insikt om förutsättningarna i de fattiga länderna

har större förtroende än män. Samma sak gäller dem med högre hushållsinkomster. 44 procent av dem med högst hushållsinkomster tar avstånd från påståendet, mot 16 procent i gruppen med lägst inkomster.

Betyg på biståndets effektivitet

De svarande får också möjlighet att sätta betyg på de olika genomförarna av svenskt utvecklingsarbete, svenska enskilda hjälporganisationer (EO), FN, Sida och EU.

Förtroendet för effektiviteten hos olika kanaler för svenskt bistånd har mätts på detta sätt sedan 1996. Frågan lyder:

Hur effektivt tror du att det svenska biståndet genom Sida/FN/EU/svenska enskilda hjälporganisationer är?

Betygen har getts på en skala från ett till fem. Diagrammet visar medelbetyg för de olika biståndskanalerna, samt för alla sammanräknade.

Betyget ökar för samtliga aktörer och ökningen är störst för de enskilda organisationerna och för EU. Det sammanlagda betyget har aldrig varit högre!

Det finns en mycket tydlig långsiktig trend: Skillnaderna i omdömen om de olika biståndsaktörerna minskar kraftigt.

Kvinnor ger högre betyg än män till samtliga biståndsaktörer. För Sida och FN är skillnaden mer än ett halvt betygssteg. Den äldsta gruppen (65-74 år) ger lägst betyg, skillnaden är särskilt stor när det gäller Sida.

Analys

Förtroendet för det svenska utvecklingsarbetet är på det hela taget starkt och ökande. Betygsättningen på effektiviteten för de olika kanalerna för biståndet visar att den gamla motsättningen mellan bilden av Sida och bilden av frivilligorganisationerna (och FN) i stort sett har försvunnit utom i den äldsta gruppen.

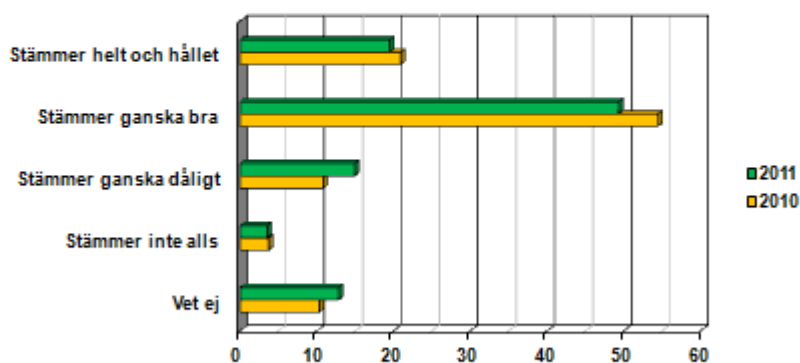
Samtidigt är det rimligt att anta att detta förtroende inte är grundat i några djupare kunskaper om de faktiska resultaten av det svenska utvecklingssamarbetet. Som visats ovan är det en minoritet som tycker sig ha god kunskap om biståndet och de framsteg som har gjorts i de svenska mottagarländerna är i stort sett okända.

TILLTRO TILL BISTÅNDETS MÖJLIGHETER

Det frågorna om tilltro avser att möta är om det är möjligt att bidra till betydande framsteg med utvecklingssamarbete som redskap.

De allra flesta, sju av tio, tror att biståndet spelar en viktig roll för ett fattigt lands utveckling. Det är framför allt alternativet ”stämmer ganska bra” som många – ungefär hälften – väljer. (Det är förmodligen också det alternativ som de flesta biståndskännare skulle välja.) Bara 4 procent tar helt avstånd från påståendet och ytterligare 15 procent tar delvis avstånd. 13 procent svarar ”vet ej”.

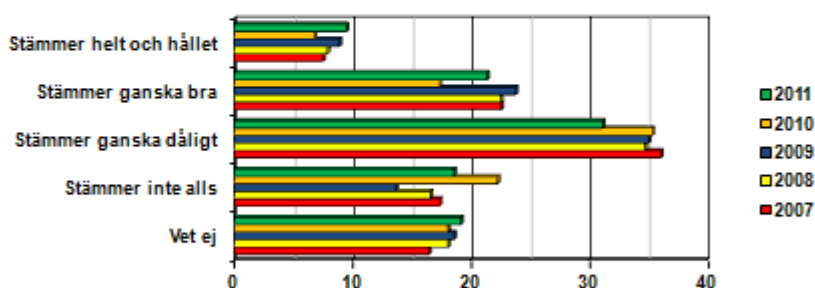
Biståndet spelar en viktig roll för ett fattigt lands utveckling

Skillnaderna jämfört med 2010 ligger inom felmarginalen.

Här märks en viss skillnad mellan män och kvinnor. 23 procent av männen anser att påståendet stämmer dåligt eller inte alls. Motsvarande siffra för kvinnorna är 14 procent. I övrigt märks endast små skillnader mellan olika grupper.

Bistånd bidrar inte till att minska problemen i de fattiga länderna

Tilltron mäts också med ett negativt påstående ”bistånd bidrar inte till att minska problemen i de fattiga länderna”. Här märks en övervikt för de positiva svaren, 50 procent tar avstånd från påstående att bistånd inte bidrar till att minska problemen i de

fattiga länderna. En knapp tredjedel, 31 procent, instämmer och 19 procent svarar "vet ej".

2010 år mätning sticker ut, vilket kan bero på det stora bortfallet då. Årets resultat skiljer sig inte nämnvärt från övriga mätningar.

Det finns skillnader mellan kvinnor och män. 34 procent av männen instämmer, jämfört med 28 procent av kvinnorna, vilket är i utkanten av felmarginalen. Däremot finns det inga signifikanta skillnader mellan andra grupper, om man tar hänsyn till de stora skillnaderna i "vet ej"-svar.

Analys

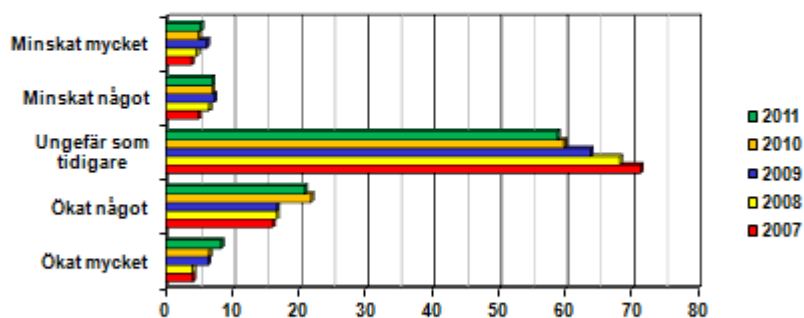
Även om många instämmer i att biståndet spelar en viktig roll i ett fattigt lands utveckling är det bara hälften av de svarande som tar avstånd från det negativa påståendet. Den sammantagna bilden bidrar därför till misstanken att många av de svarande inte känner till några konkreta exempel på där biståndet har gjort en skillnad.

INTRESSE OCH ENGAGEMANG

I undersökningen finns fyra frågor som pejar på de svarandes intresse och engagemang för utvecklingsfrågor.

När de svarande själva får bedöma hur intresse och engagemang har förändrats är bilden svagt positiv. Andelen som uppger att intresset och engagemanget har ökat är större än andelen som anger en minskning.

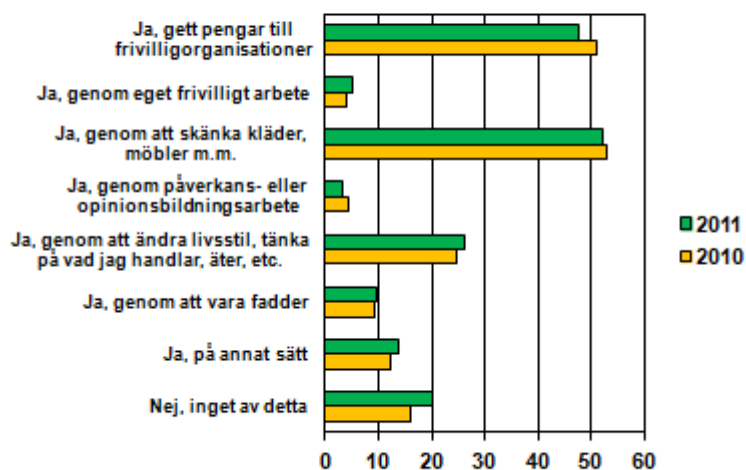
Har ditt engagemang och intresse för utvecklingen i fattiga länder ökat eller minskat under det senaste året?

Skillnaderna jämfört med i fjol är små, även om det tycks kunna finnas en tendens mot att färre och färre svarar "ungefär som tidigare". Fortfarande är det dock nästan 6 av 10 som väljer det alternativet.

Här är åldern den viktigaste bakgrundsvariabeln, ju yngre desto mer har intresse och engagemang ökat.

Har du gjort något under det senaste året för att bidra till utvecklingen i de fattiga länderna?

När de svarande själva får uppge i vilken utsträckning de har bidragit till utveckling i fattig länder är bilden mycket positiv. Det är endast 20 procent som uppger att de inte gjort någonting för att bidra till utveckling i fattiga länder.

Skillnaderna jämfört med föregående mätning ligger inom felmarginalen.

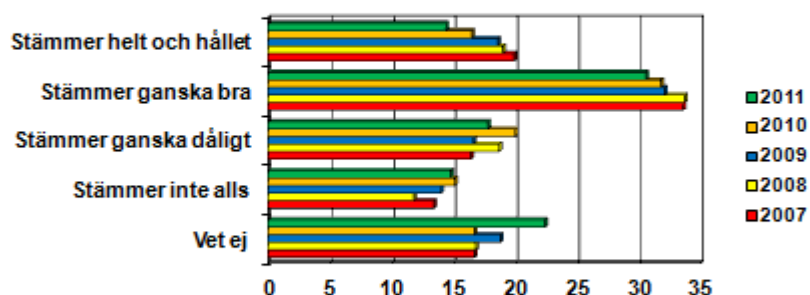
Här finns en signifikant skillnad mellan män och kvinnor i det att 25 procent av männen inte gjort någonting, medan motsvarande siffra för kvinnorna är 15 procent. Bland kvinnorna är det klart vanligare att skänka pengar och saker och att ändra livsstil, tänka på vad man handlar etc. Männen sticker ut som mer aktiva när det gäller påverkans- och opinionsarbete.

När det gäller att skänka pengar finns en signifikant skillnad mellan inkomstgrupper. Ju högre hushållsinkomst desto vanligare att man ger bidrag till frivilligorganisationer.

Hur står det då till med intresset att veta mer om utvecklingssamarbetet?

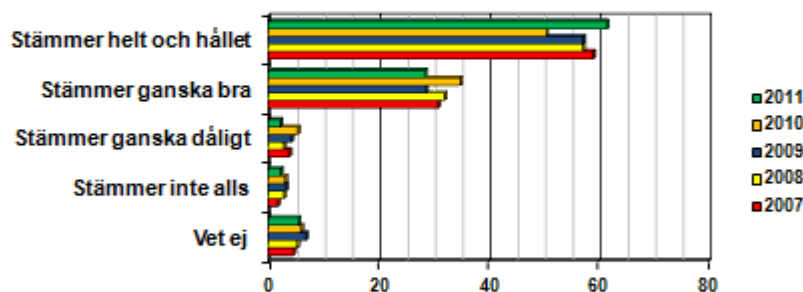
En majoritet säger sig vilja veta mer, men det tycks finnas en längre trend mot ett minskande intresse. Årets starka ökning av vet ej-svar komplicerar dock jämförelser bakåt.

Jag skulle vilja veta mer om svenskt bistånd

Kvinnor uttrycker ett något större intresse än män. Den tydligaste skillnaden finns dock mellan olika bostadsorter, där storstadsbor är klart mer intresserade än de som bor i mindre städer och orter eller på landsbygden.

Alla människor har lika värde, av solidaritet bör man därför stödja dem som lever under omänskliga förhållanden.

I undersökningen finns en fråga som avser att undersöka grunden för de svarandes engagemang – om det finns en moral/etik som drivkraft.

Frågan visar att det finns ett mycket starkt stöd för biståndets grundläggande solidaritetstanke. 90

procent instämmer, 5 procent tar avstånd och 5 procent svarar ”vet ej”.

Andelen som instämmer har legat ganska konstant runt 90 procent, men låg under 2009 och 2010 på en nivå runt 85 procent. Det finns ingen uppenbar förklaring till den förändringen, som ligger i utkanten av den statistiska felmarginalen.

På denna fråga finns skillnader mellan könen: De som tar avstånd – helt eller delvis – är till största delen män, medan kvinnor instämmer helt och hållet klart oftare än männen.